

LEYDSCH

COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

WOENSDAG, 31 MAART.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 Maart.

Z. M. de Koning van Wurtemberg heeft den Hoogleraar P. O. van der Chrys, alhier, eene gouden medaille met zijn beeldtenis en naamcijfer, geschonken, wegens het onlangs uitgegeven eerste stuk der door Teylers Stichting, te Haarlem, bekroonde beschrijving der Oud-Nederl. munten.

— De Commissie over de droogmaking van het Haarlemmermeer zal in April verpachten het grasgewas, staande op den Ringdijk, en het bevisschen der ringvaart, waaromtrent men onder anderen nadere inlichtingen kan bekomen bij den Ingenieur J. A. Beyerinck alhier.

— De 's Gravenhaagsche afdeling der Vereeniging: ter bevordering van Fabrick- en Handwerks-nijverheid heeft tot Candidaten voor de aanstaande verkiezing van het hoofdbestuur, met meerderheid van stemmen onder anderen verkozen de Heeren: P. v. Geer en J. W. Schaap, alhier.

— Zevende Vervolg van het Verslag der Regering, nopens het Beheer en den Staat der Kolonie Suriname over 1849, (zie ons n°. van 10, 12, 17, 19, 24 en 29 dezer).

Ten opzichte der Eredienst is aan den Gouverneur voorgeschreven de strikste onzijdigheid jegens de verschillende godsdienstige gezindheden in acht te nemen.

Volgens de door de ingezetenen zelven gedane opgave, belijden van de bevolking te Paramaribo 3064 zielen de Hervormde godsdienst, 1966 de Luthersche, terwijl 1411 tot de Moravische broedergemeente behooren. Van de slaven in Suriname behooren 17,361, waarvan 5164 te Paramaribo, tot de gezegde broedergemeente. De Hervormde en Luthersche gemeenten hebben te Paramaribo elk een afzonderlijk kerkgebouw, zoomede elk een afzonderlijk kerkbestuur. Ook de Moravische gemeente bezit een kerkgebouw te Paramaribo en ettelijke gebouwen op de plantagen, waar de dienst wordt waargenomen. In Suriname bevinden zich twee Hervormde Predikanten, van welke een te Paramaribo en de ander in het neder-district Nickerie gevestigd is, beiden uit 's Lands kas bezoldigd. Te Paramaribo is voorts een Predikant voor de Luthersche gemeente aangesteld, insgelijks tractement uit 's Lands kas genietende. In 1849 had men het verlies te betreuren van 2 zendelingen bij de Moravische broedergemeente. Jaarlijks neemt het aantal ledematen toe.

Van de bevolking te Paramaribo zijn 1129 Roomsche-Katholiek. Van de slavenbevolking in Suriname behooren 5241 tot de R. K. kerk. Ook deze kerk had in 1849 het verlies van 2 priesters te betreuren. Twee geestelijken van deze gezindheid worden uit 's Lands kas bezoldigd. De R. K. gemeente heeft eene kerk te Paramaribo en eene kapel op het etablissement Batavia.

Te Paramaribo behooren 683 inwoners tot de Portugeesch- en 681 tot de Hoogduitsch-Israëlitische gemeente. De Opper-Rabbijnen der beide gemeenten genieten tractementen uit 's Lands kas. Te Paramaribo bevinden zich twee Israëlitische kerkgebouwen, terwijl er nog een op de zoogenaamde Joden-Savane aanwezig is.

De in Suriname heerschende ziekte, de melaatschheid, aldaar onder den naam van lepra of boasie bekend, alsmede de daarmede gelijkstaande besmettelijke elephantiasis, hebben het noodig gemaakt bijzondere voorzieningen te nemen ter onderdrukking en beteugeling dezer noodlottige kwalen.

Tot dat einde is eene commissie van onderzoek ingesteld, welke bestaat uit den raadcommissaris der inlandsche bevolking als president, den stads-geneesheer, den stads-chirurgijn en twee andere deskundigen, welke laatste daartoe jaarlijks, op voordragt van den raad-commissaris der inlandsche bevolking, door den Gouverneur worden benoemd. Deze commissie wordt bijgestaan door den scriba der commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht.

Het werk dezer commissie bestaat in een naauwgezet onderzoek van de personen, welke als verdacht van besmetting aan haar worden opgegeven, en in het mededeelen van haar gevoelen over het al of niet bestaan der besmetting. De leden der commissie van onderzoek volbrengen hunne functien gratis.

Alle personen, tot den slavenstand behorende, staan ter beschikking van het koloniaal Gouvernement, zoodra zij op de bij de wet bepaalde wijze verklaard zijn als besmet met de ziekte der melaatschheid of met de daarmede gelijkstaande elephantiasis, wanneer deze den hoogen graad heeft bereikt van besmettelijk te zijn. Het koloniaal bestuur doet hen alsdan met den meesten spoed vervoeren naar het ter opnemng en bewaring van zoodanige lijdens bestemde etablissement te Batavia, gelegen aan de rivier Coppename, ten einde

aldaar te verblijven tot dat van hunne volkomene genezing met genoegzame zekerheid is gebleken.

Op alle personen welke in den staat van vrijheid verkeer en die met de ziekte der melaatschheid of besmettelijke elephantiasis zijn of worden aangedaan, rust de strengste verplichting; om zich van alle samenleving af te zonderen, zoodanig, dat zij zich buiten alle gemeenschap met anderen behooren te stellen en het hun niet geoorloofd is, zich buiten hunne woning te begeven; die zich desniettemin buiten zijne woning begeeft, kan worden aangehouden en als hij door de commissie verklaard wordt, besmet te zijn, ter beschikking van het koloniaal Gouvernement gesteld, en, zonder onderscheid van stand, jaren of sekse, van regeringswege met den meesten spoed opgezonden worden naar het etablissement Batavia, ten einde aldaar te verblijven tot dat van de volkomene genezing is gebleken.

Met bekommering is in 1849 de toename van de ziekte der melaatschheid gadeslagen, vooral onder den geringeren stand. De inrigting van het etablissement Batavia aan de rivier Coppename gelegen, en bestemd om, zooveel zulks doenlijk is, den ongelukkigen tot wijkplaats te verstrekken, is in het laatste tijdperk zeer verbeterd door de bemoeijingen van den gouvernements-secretaris, die met de administratie van deze plaats van ellende belast is, en die daarin op eene allezins lofwaardige wijze ondersteund wordt door de voortdurende, belangstellende en zelfopofferende medewerking van den hoog eerw. Bisschop Grooff en door den prijzenswaardigen ijver van den directeur van der Hoop.

(Veru. hierna.)

's GRAVENHAGE, 30 Maart.

Z. M. heeft den Luitenant ter Zee 2de klasse P. Buddingh benoemd tot Ridder der Nl. Willemsorde, 4de klasse, wegens zijn lofw aardig gedrag op den 24sten Maart 1850, bij gelegenheid van het met een sloep aanvalken en vernemen van een vijandelijk roversvaartuig bij de Boompjeskade in O. I.

Z. M. heeft, evenwel ontslag verleend aan den Heer J. P. Schouber, als eerste stempelsnijder bij 's Rijks Munt; aan den Heer D. van der Kellen verleend den titel van eersten Rijks stempelsnijder; den Heer J. Th. Menges tot Rijks stempelsnijder, en den Heer Phl. van der Kellen aangesteld tot hulp-stempelsnijder.

— De Minister van Financiën zal Donderdag geen geschor venkenen.

— Men verneemt dat alle toehereidselen worden gemaakt om de telegraaph-linie van Rotterdam op Antwerpen met spoed tot stand te brengen, zoodat zij reeds met Nov. e. k. voor het publiek zal kunnen worden geopend. In verband met de moeilijkheden, welke het leggen van den draad aan den Moordijk zou kunnen opleveren, hebben de Heeren Ingenieurs van der Kamen en Conrad te Calais den onderzoeschen telegraaph in oogenschouw genomen, om, op kleinere schaal, de inrigting daarvan na te volgen.

— De Heeren Commissarissen des Konings in de provincien van Groningen en van Limburg zijn in deze residentie aangekomen.

— Naar men verneemt, is de Commissie, benoemd door de Staten van Zuidholland tot het ontwerpen van een reglement voor het Hoog-Heemrad-schap van Delfland, zoo verre gevorderd, dat het ontwerp aan de polderbesturen is toegezonden, ten einde daarop te worden gehoord.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 29 Maart.

In deze Zitting is ingekomen eene Koninkl. boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, betreffende het bouwen, enz. binnen zekeren afstand van de vestingwerken van den Staat.

Aan de orde is de beraadslaging over het wets-ontwerp tot wijziging van den accijns op het zout.

De eerste spreker de Heer Dirks heeft zich voor het ontwerp verklaard. — De Heer Hugenholtz, die tot de meerderheid der Commissie heeft behoord, welke de afstemming heeft aangeraden, zal thans de voordragt aannemen. — De Heer Bachjenne heeft het ontwerp bestreden, en op nieuw de noodake-lijkheid betoogd, om dit ontwerp, door het houden eener enquête, deide-lijk te maken.

De Minister van Financiën heeft, den Heer Hugenholtz antwoordende, aangemerkt, dat het een punt van ernstige overweging zal uitmaken, of het niet doelmatig is, het toekennen van vrijdommen geheel achterwege te laten en het bedrag der belasting te verminderen. Vooreerst zal dit echter niet kunnen plaats hebben, omdat de visscherijen, door het verminderen

en intrekken van premien, in eenen tijd van overgang verkeer. Indien nu de vrijdom van accijns op het zout voor de visscherijen afgeschaft werd, zou men dezen eenen slag toebrengen, dien zij niet kunnen doorstaan.

De Heer Gevers heeft de voordragt in 't breede verdedigd. — De Heeren Hoffman en v. Golstein daarentegen hebben haar bestreden; de laatstgenoemde op grond: 1°. dat zij ten doel heeft om het zeewater aan de belasting te onderwerpen, volgens berekeningen die op verkeerde grondslagen rusten; 2°. omdat zij de korting, die vroeger aan de grondstof verleend werd, opheft; 3°. uithooft van de bepalingen omtrent de peiling.

De Heeren Storm van 's Grav. en v. Nispen, leden der Commissie van rapporteurs, hebben het ontwerp verdedigd. — De Heer Groen zou er tegen stemmen, omdat hij niet genoeg ingelicht was en eene enquête noodig vond.

De Minister van Financien heeft daarop de voordragt verdedigd, en de gemaakte bedenkingen bestreden.

Hierna heeft de Heer Bachiene nader zijne bezwaren ontwikkeld. — Vermits nog verscheidene sprekers waren ingeschreven wordt de Zitting verdaagd tot morgen.

Zitting van Dingsdag 30 Maart.

In deze zitting is ingekomen een ontwerp van wet tot amortisatie van schuld over 1852.

De Commissie voor de verzoekschriften doet verslag op een aantal adressen, over het ontwerp tot verbetering van den accijns op het zout. In sommige derzelve wordt op de aanneming aangedrongen, anderen voorspellen daarvan den ondergang der zoutziederijen.

Daarna zijn de beraadslagingen over dat ontwerp voortgezet. De algemeene beraadslagingen zijn afgelopen en die over de artikelen hebben een aanvang genomen. — De zitting duurt voort.

Telegraphisch Berigt. 4 uur 40 min.

De Zoutwet is aangenomen met 43 tegen 12 stemmen.

AMSTERDAM, 29 Maart.

Heden had alhier in eene openbare plegtige teregtzitting van het Prov. Gerechtshof van Noordholland de installatie plaats van den Heer Mr. W. J. C. van Hasselt, als Raadsheer in dat hof. De Procureur-Generaal, Mr. J. J. Uytwerf Sterling, en de Vice-President, Mr. W. D. Cramer, voerden achtereenvolgens het woord. Nadat de Heer van Hasselt de toespraken had beantwoord, werd de zitting gesloten.

HAARLEM, 29 Maart.

De vereeniging van Genees- en Heelkundigen te Haarlem, afdeeling der Nederl. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, heeft naar aanleiding der gevallen van Pokziekte die in de laatste maanden hier ter stede zijn voorgekomen, hare aandacht gevestigd op de hervaccinatie, of de op lateren leeftijd herhaalde Koepok-inenting van hen die vroeger met goed gevolg zijn ingeënt. Eenstemmig waren hare leden van oordeel dat het nut der hervaccinatie aan geen redelijken twijfel meer onderworpen is; allen waren zij overtuigd van de wenschelijkheid dat men daartoe meer algemeen mocht overgaan, en niet, of door onbekendheid met haren heilzamen invloed, of uit nalatigheid, mocht verzuimen zich zelven en de zijnen de goede vruchten te verzekeren van een maatregel die geen nadeel, maar zoo onberekenbare voordeelen kan opleveren.

De Vereeniging heeft gemeend dat eene van haar uitgaande verklaring in dezen zin, als gegrond op het eenstemmig oordeel van hare leden, wellicht gereeder ingang zou vinden en meer algemeen van gunstigen invloed zou wezen, dan wanneer elk harer leden in het bijzonder slechts in zijnen kring tot dat doel trachtte mede te werken.

Het is daarom dat zij door eene openbare uitspraak ten gunste der hervaccinatie de algemeene aandacht daarop wenscht te vestigen, en allen wenscht aan te sporen zich daaraan te onderwerpen; waartoe, zooals bekend is, ook voor minvermogenenden ruime gelegenheid bestaat. (Haarl. C.)

— Dezer dagen is, bij eene bezigtiging der zeewerken van het Hoog-Heemraadschap van Rijnland, bij Houtrijk en Polanen, gezegd Halfweg, door den opziener, den Heer G. A. de Geus, aan de planken eener beschieting aan het IJ, even bewesten het Wierhoofd, een insect ontdekt, 't welk men in den beginne heeft gehouden voor een soort van paal-worm, maar 't welk, naar het oordeel van deskundigen, waarschijnlijk zal zijn de lavre van de *Lymanon navale*, of scheepshout-boortor. Deze dieren zijn tot dus verre gevonden in het greenenhout, ten hoogte van 50 duimen, aan een el boven het A. P., en vooral aan de zijde der planken, die tegen den grond liggen. Zij doorboren het hout met kanalen, die doorgaans regelmatig-loopen, maar somwijlen ook eene dwarsche rigting hebben. Het insect heeft zes pooten, waarop vier spenen volgen, en het heeft elf a twaalf geledingen. De kop is bruin en voorzien van twee scharen en twee horens. Het heeft doorgaans eene lengte van 27 nederl. strepen, en aan den kop eene breedte van drie strepen, die over de geheele lengte eenigzins afneemt.

UTRECHT, 27 Maart.

De Hoogleraar Opzoomer had zich voorgesteld, bij de plegtigheid van de overdracht van het Rectoraat uit te spreken eene beschouwing over de staatkunde van Edmund Burke; zijn aanzoek evenwel, om deze rede in de Nederduitsche taal te houden, was afgewezen, omdat men meende, niet van den wettelijken regel te mogen afwijken, dan bij groote noodzakelijkheid. Die belangrijke schets is thans op den dag zelven door den druk openbaar gemaakt, terwijl de Hoogleraar in de groote gehoorzaal gisteren eene Latijnsche rede hield over het begrip der Wijsbegeerte, om daardoor aan te

toon, dat de ware wijsbegeerte niet streed tegen den aard en het karakter des Nederlandschen volks.

Des avonds waren de meeste Hoogleraren en eenige genoodigden bij den President-Curator den Heer Baron van Lynden van Lunenburg bijeen.

's HERTOGENBOSCH, 29 Maart.

Den 25sten is in het Oude-Mannen- en Vrouwen-Gasthuis overleden M. C. Nelissen, Weduwe van A. van Deventer, in den hoogen ouderdom van 102 jaren. Sedert 1819 was zij in dat gesticht verpleegd en bleef tot op haar overlijden goede gezondheid en het gebruik van al hare zintuigen behouden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Maart.

De Minister Herries heeft in het Lagerhuis verklaard, dat de bestaande scheepsvaart-wetgeving wel niet kon omvergeworpen worden, maar dat toch aan de door haar benadeelde en verongelijkte belangen tegemoetkoming kon en moest worden verleend.

— Onder de torens van het kasteel van Windsor is een onderaardsche gang ontdekt, 6 voet wijd en 10 hoog: die nog zeer hecht en sterk is. Men is tot nog toe slechts met de ontdekking voortgegaan tot aan den toren van Julius Caesar, alwaar eene helling naar de Theems voert.

— Het grootste vaartuig dat ooit op de Clyde gezien is, ligt thans bij Broomielaw; het meet 1444 ton, heeft eene lengte van 168, eene breedte van 32 en eene diepte van 29½ voet, en is bestemd voor de vaart tusschen Glasgow en Australië.

— De *Times* deelt mede, dat volgens de jongste tijdingen uit Alexandrie de werken der Egyptische spoorweg-onderneming snel vorderen; terwijl de Onderkoning zooveel werkvolk verschaft als de Britsche ingenieurs, die den weg aanleggen, maar verlangen. Men verwacht dat de spoorweg met 1855 tot Caïro zal kunnen geopend worden en dan door de woestijn naar Suez zal worden verlengd.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Maart.

De Senaat heeft den Prins de Ligne bijna met algemeene stemmen tot Voorzitter benoemd in plaats van wijlen den Heer Dumon Dumortier. Hij beval bij eene korte toespraak de verzoening aan der staatkundige partijen.

— Bij de Kamer der Vertegenwoordigers is de begroting der Rijks inkomsten ingediend, ter somme van 121,849,250 fr., dat is ruim 4 mil-lioen fr. meer dan de uitgaven.

— Eergisteren heeft de Senaat met algemeene stemmen het crediet van 150,000 fr. goedgekeurd, om in de behoefte van Luxemburg te voorzien.

— Men meldt uit Luik, dat de toestand van den Bisschop van Bonnack zich aanmerkelijk verbeterd, zoodat men hoop heeft op zijn herstel.

FRANKRIJK.

PARIS, 28 Maart.

De President heeft weder verscheidene besluiten uitgevaardigd. Een, hetwelk den staat van beleg, waaronder nog omstreks een derde gedeelte des lands geplaatst was, opheft. Een ander, dat het Burgerlijk Wetboek weder als vroeger *het Wetboek Napoleon* zal genoemd worden. Verder zijn nadere bepalingen vastgesteld tot uitvoering van het besluit betreffende de goederen der familie Orleans. Een gedeelte ten bedrage van 35 millioen, zal verkocht, en het overige vooreerst met het staatsdomen worden vereenigd. De bepaling dat een gedeelte ten behoeve van het fonds van het Legioen van Eer zou worden verkocht, wordt ingetrokken; in stede daarvan zal ten behoeve van dat fonds op het grootboek der 4½ pCt. staatschuld eene som ten bedrage van 500,000 fr. rente worden ingeschreven, tot goedmaking waarvan staatsbosschen ter waarde van 35 millioen zullen worden verkocht.

— De President heeft nog 7 leden van den Senaat benoemd, waaronder de Aartsbisschop van Parijs en de Heer Bineau, tot nog toe Minister van Financien.

— Omtrent het besluit tot vermindering der centralisatie in het binnenlandsch bestuur, zegt het *Journal des Débats*, dat dit besluit de strekking niet heeft die men verwachtte. Al wat van den werkring des Ministers wordt afgenomen, wordt aan dien van de Prefecten toegevoegd. Het is derhalve slechts eene verplaatsing van het kaderwerk, waarbij het algemeen bestuur volstrekt niets aangaat en waarbij de plaatselijke overheden volstrekt niets winnen.

— Ook heeft de President een besluit uitgevaardigd tot regeling der tucht en der straffen onder het zeevolk op de koopvaardij-schepen.

— Volgens de staatsregeling genieten de leden van den Senaat geene jaarwedde, maar de President kan hun een inkomen uit de schatkist toe leggen: op de staatsbegroting is daarvoor gebragt eene som van 770,440 fr. Het fonds voor geheime uitgaven bedraagt thans 1,800,000 fr.

— De *Patrie* meldt dat de inrigting van het Collegie van Frankrijk, door de nieuwe besluiten zal worden gewijzigd. Het beginsel van volstrekte onafzetbaarheid der Hoogleraren zal opgeheven, en het onderwijs gesteld worden onder toezigt der bevoegde overheid, hetwelk voor het geheele onderwijzend personeel der universiteit onmisbaar wordt geacht.

— De *Moniteur* bevat heden wederom een aantal besluiten. Een herstelt het tractement der domheeren van St. Denis. Een ander bepaalt, dat aan de buiten dienst gestelde leden van den Staatsraad, pensioen zal kunnen worden verleend, wanneer de diensten, die zij bewezen hebben, hen daarop aanspraak geven. Bij een derde wordt het bestuur over de banken van lee-

ning gereorganiseerd. Vervolgens is besloten tot verlenging der telegraphische lijn van Parijs naar Grenoble, tot aan de grenzen van Sardinië. De spoorweg-maatschappij van Straatsburg zal op hare kosten een spoorweg moeten aanleggen van Metz naar Thionville, waarvoor de Regering hare vergunning voor den tijd van 99 jaren verlengt. Vervolgens zal genoemde maatschappij 10 miljoen fr. moeten betalen aan eene andere maatschappij, die vergunning heeft bekomen, tot het aanleggen van een spoorweg, tusschen Blesmes en Saint Dizier, naar Gray, dicht bij Besançon.

In die besluiten merkt men op dat voor het eerst tweemaal het vorstelijke: Wij voorkomt.

— Het *Journal des Débats*, hetwelk den hoogsten abonnementsprijs der dagbladen eischt, heeft het minst in abonnés verloren.

— De *Patrie* meldt dat ook onderscheiden aanhangers van Mazzini in hechtenis zijn genomen. Ook geeft dat blad te kennen, dat de Regering naar Cayenne geene andere personen zal doen overbrengen dan galeiboeven en veroordeelde misdadigers.

— Eergisteren zijn twee personen in hechtenis genomen, op het oogenblik, dat zij bezig waren een gedeelte van het bosch van Vincennes in brand te steken.

— In het departement Seine-et-Marne is eene geheime fabriek van buskruid ontdekt; er hebben dientengevolge drie inhechtenisnemingen plaats gehad.

— Een geestelijke in de gemeente Mazoye, die II. Zondag over de onzekerheid sprak van den tijd waarop de dood den mensch kan treffen, werd toen hij zijne rede geëindigd had door het nedervallen van een Christusbeeld op zijn hoofd en door een steen uit den muur op zijn borst derwijze getroffen, dat de dood onmiddellijk volgde.

— Op Corsica heerscht thans een zeer strenge koude.

— Volgens berigten van den 29sten bevat de *Moniteur* weder verscheiden besluiten, onderanderen, dat eene Vereeniging met een kapitaal van 25 mill. gevormd en gemachtigd is om aan grondeigenaars voorschotten te doen op onroerende goederen in eenige departementen, op de voorwaarden vermeld in het besluit van Febr. II. — Verder dat de bezoldiging der Prefecten is vermeerderd; dat de dagbladen en tijdschriften die betrekking op de kunsten, wetenschappen en den landbouw hebben, van het zegelrecht blijven vrijgesteld enz.

ITALIE.

ROME, 22 Maart.

Tusschen de Pauselijke Regering en een Bankiershuis is eene overeenkomst gesloten, voor het bijeen brengen der benodigde fondsen, voor het leggen van spoorwegen van Rome naar Ancona en Napels. Er zou voorloopig 13 miljoen fr. noodig zijn.

— De luchtgesteldheid is thans hier zeer koud. Den 14^{den} viel er sneeuw; des nachts vriest het. De posten komen later aan, omdat de wegen in de Appennynen hoog met sneeuw liggen. De groei is dus nog zeer ten achteren.

OOSTERRIJK.

Gedurende den storm van den 5^{den} dezer zijn er in de golf van Venetië 25 vaartuigen vergaan. Ook op andere punten van de Middellandsche zee zijn vele schepen verongelukt.

BREMEN.

26 Maart.

Op de Tentoonstelling van schilderijen alhier hebben Nederlandsche en Belgische schilders veel meer stukken ingeleverd, dan op vorige Tentoonstellingen. Een Duitsch blad moet zelfs erkennen, dat die Schilders in de meeste vakken boven allen uitmunten, en de oude Nederlandsche school wederom begint te herleven. Er zijn 380 stukken in olieverw aangebracht, waaronder 160 landschappen.

DENEMARKEN.

Den 21sten dezer is te Kopenhagen overleden de Koningin-Weduwe Maria Sophia Frederika, geboren 28 Oct. 1767 en den 31sten Julij 1790 in den echt getreden met den Koning Frederik VI; die den 3^{den} December 1839 is overleden.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde gemeenten te Garderen, Naarden, Farmsum, Eernewoude, Ooij en Persingen, en der Waalsche gemeente te 's Hertogenbosch gedane beroepingen van DD. J. A. C. Nonhebel, te Nieuw-Loosdrecht; H. P. Berlage, te Muiderberg; H. Huysers, Theol. Doct. te Pieterburen; en de Candidaten B. B. van der Veen, W. B. H. van Tricht en J. L. Roulet.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 1sten April 1852, des namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen.

- 1°. Benoeming van een lid voor de Commissie van Financie in plaats van den Heer van Ooteren, die verhinderd is deze betrekking te aanvaarden.
- 2°. Benoeming van twee Raadsleden tot Commissarissen voor de Bank van Leening.
- 3°. Benoeming van drie Raadsleden tot Curatoren van het Gymnasium.
- 4°. Benoeming van twee Raadsleden tot Commissarissen over de Gaz-Fabriek.
- 5°. Benoeming van drie Raadsleden als gecommitteerden tot het beheer over de vereenigde Gast- en Leprooshuizen.
- 6°. Voorstel van den Burgemeester, om nog in deze vergadering tot de benoeming van eenen Stads-dector over te gaan.
- 7°. Verhuring van het huis aan de Binnenvestgracht bij de Morschoort.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden dat, ingevolge Art. 7 van het Pl. van Negotiatie, gearresteerd bij Raadsbesluit van de 27 November 1849, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 22sten Maart 1850 N°. 65, op *Woensdag den 31sten dezer maand, 's namiddags ten één ure*, ten hunnen overstaan op het Raadhuis zal plaats hebben de uitloting van ééne Obligatie, in genoemde Negotiatie groot f 5000.— om op den volgende dag ten Kantore van den Ontvanger dezer Gemeente te worden afgelost.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 27 Maart 1852. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de Miliciens der ligting van den jaer 1847 voor deze Gemeente in dienst gesteld, dat derzelver Paspoorten dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des voormiddags van 10 tot des namiddags 2 ure, verkrijgbaar zijn ter Secretarie dezer Gemeente, mits zich daartoe in persoon aanmeldende.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 27 Maart 1852. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

DE DIRECTEUR VAN HET POSTKANTOOR, verwittigt de belanghebbenden, dat, met 1 April e. k., de Zomerdienst op den Hollandschen Spoorweg een aanvang nemende, de ligtingen der Hulpbussen zullen plaats hebben als volgt: Des morgens ten 7 ure 30 minut., en 11 ure 30 minuten. Des namiddags 3 ure 30 minut. en des avonds 6 ure en 9 ure, terwijl de Bus aan het Postkantoor voortdurend 20 minuten voor het vertrekken der treinen en bovendien tot des nachts 12 ure zal worden geleid.

Het Kantoor is overigens voor het Publiek geopend van 8 ure 's morgens, tot 10 ure 's avonds.

LEYDEN, 31 Maart 1852. W. P. KLUIT.

ADVERTENTIE.

Heden overleed Mejnfvrouw MARIA JOANNA JACOBA DELCLISUR, na voorzien te zijn van de Genademiddelen van onze Moeder de Heilige Kerk, in den ouderdom van ruim 58 jaren.

LEYDEN, 25 Maart 1852. C. VOLLEBREGT.
Exécuteur-Testamentair.

Op den 26sten Maart 1852 is te LEYDEN, aan de gevolgen eener korte doch zeer hevige zenuw-zinkingkoorts, ten huize van zijnen broeder overleden, de Hoog Welgeboren Heer GERLACH CORNELIS JOHANNES BARON VAN MASSOW, in leven lid der Ridderschap van de provincie Zuid-Holland, Hoogheerraad van Rijnland en Raad der Stad Leyden.

Eenige Kennisgeving.

Het behaagde den Heere ons teedergeliefd Kind JEANNETTE MARIA in den ouderdom van ruim vier jaren door den dood van ons weg te nemen.

E. J. HOOS.
LEYDEN, 27 Maart 1852. J. M. HOOS, CORNELISJE.
Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot GEERTRUIDA OUWERKERK, in den ouderdom van drie en zestig jaren, na eene Echtvereeniging van twee en veertig jaren, en na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Sterfenden.

LEYDEN, 29 Maart 1852. GERARDUS BOGAERTS.
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen
De Rouw zal alleen door mij aangekomen worden.
Strekende deze tot Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, who binnen als buiten deze Stad.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, mij betoond bij de bevalling mijner Echtgenoots, betuig ik, ook namens mijne Schoon-Ouders, mijnen opregten dank.

LEYDEN, 31 Maart 1852. B. C. WEENINCK.

Voor de bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden oudsten Zoon en Behuwd-Zoon, WILHELMUS JOHANNES PETRUS TIMMERMANS, Med. Doctor, betuigen wij onzen hartelijken dank.

W. C. DE SAIN,
M. J. J. DE SAIN, VAN DINTER.

LEYDSCH SCHOUWBURG.

EERSTE DER TWEE HOLLANDSCHE TOEGESTELINGEN.

Op Woensdag den 31sten Maart 1852 zullen de H. H. TOONER-
LISTEN; onder Directie van den Heer A. PETERS.

Claudia, Drama in 3 bedrijven, naar het Fransch van Grondin, door den Heer F. H. GREB; gevolgd door *de Twintigjarige Philosophen*, Blijspel met Zang in één bedrijf, naar het Fransch van M^{rs}. BERTON, Geb. SIMSON. Beide stukken nooit alhier vertoond.

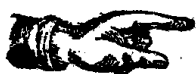
(Aanvang ten half zeven ure.)

Prijzen der Plaatsen:

Loge f 2.00. Amphitheat f 1.50. Bak f 1.20. Galerij f 0.60.

De Plaatsen kunnen besproken worden aan den Schouwburg, Dingsdag en Woensdag, van 10 tot 1 uur, tegen betaling van tien cents voor iedere plaats.

HH. Abonnés kunnen bij die gelegenheid ook voor de volgende Voorstellingen, hunne plaatsen verkiezen.

De Ondergeteekende verwittigt zijne geëerde Begunstigers en verdere Stadgenooten, dat hij met den 1sten April e. k., bij zijne *Loodgieters-Affaire* ook die van **Tinwerker** heeft gevoegd, vertrouwende dat hij ook in dit vak de geëerde gunst zijner Stadgenooten zal verwerven.

A. G. BOEKWIJF,
Rapunburg, Wijk IV. N°. 860.

BEIJERSCH BIER BERIGT.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid zijne geëerde Stadgenooten te berigten, dat hij ontvangen heeft echt **BEIJERSCH BIER**, à f 0,25 per Flesch, en dat hij ook tevens voorzien is van vele soorten van Versche en Oude Belegen **BIEREN**; hopende door een solide bediening zich hunne gunst waardig te maken.

J. B. PIERLOT,

Oude Bierkelder, Vischmarkt, Hoek van de Stadhuis-Poort.

Vrijdag aanstaande zal alhier ter Beestenmarkt worden gebragt, een buitengewoon fraaije, fijne **WETTE OS** van eene zeldzame zwaarte. Hij is gevoed door J. BRUGMANS, te *Leyderdorp*, en is aangekecht door C. J. VAN IZENBURG, buiten de Koe-poort, om door hem aldaar te worden geslagt des Woensdags daaraanvolgende; in dien tusschentijd zal dezelve dagelijks *gratis* te bezigtigen zijn, ten Huize van P. STEUKER naast voornoemde Slagerij aldaar. Bestellingen zullen aangenomen worden tot mitterlijk Vrijdag 9 April.

C. J. VAN IZENBURG.

WORDT GEVRAAGD.

Een **DROOG HUIS** bevattende acht Kamers en **Tuin**.

Een **DITO** met vier Kamers en **Tuin**.

Brieven *franco* onder Letter **D. V.** aan den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, alhier.

PUBLIEKE VERKOOPING.

aan de Haven te *Leyden*, op Vrijdag den 2^{den} April 1852, des morgens ten 10 ure, van een partij Eiken Planken, Schalen en Ribben, Dennen en Greenen Deelen, Ypen Tophout, en verdere Houtwaren meer.

VERKOOPING.

te *Staterwoude* in de Weipport, aan de Woning, bewoond wordende door C. VAN LEEUWEN, ter overstaan van den aldaar residenten Notaris C. KLAVERWYDEN, op Dingsdag en Woensdag den 20sten en 21sten April 1852, van 24 Kalkkoijen, 8 Varkkoijen, 2 Pinken, 1 Pinkstier, 1 zwart Merriepaard, gelijktands, 20.000 Ned. Ponden Hooi, verder een groote partij Bouwgereedschappen, Meubilaire en andere roerende Goederen.

PARFUMERIEEN

VAN

E. RIMMEL.

N°. 39 Gerrardstreef, Soho, *London*. Parfumeur van H. M. de Koningin Victoria;

VERBETERDE TOILET-AZIËN.

Dezelfde, welke uit zijne Fontein op de Tentoonstelling te *London*, vloeide en voor welke hij de Medaille heeft bekomen. Deze Toilet-Aziën is in elk opzigt, uitnemender dan de beste Eau de Cologne, en het bij de Dames meermalen met dit gebruik.

RIMMEL's *Windsor-Soap*, het beroemde *Bouquet de Jenny Lind* voor Zaken, *Jokey Club* en alle andere soorten zijner Parfumerien, Zeepen, enz., worden in al de voornaamste Steden en Magazijnen van dit Rijk tot de Londensche Prijzen verkocht.

Geen Grijs Haren meer!

Door de *Liquid Hair-Dye* van E. RIMMEL te *London*, wordt het Haar ongemerkt, op eene gansch onschadelijke en onfeilbare manier, in het schoonste zwart of bruin geverfd.

Verkrijgbaar in alle de voornaamste Steden en Magazijnen in *Nederland*.

Agent voor den verkoop in het Groot, D. J. ISAACSON, Herestraat, te *Amsterdam*.

Eene buitengewone genezing van Rheumatische hoortuen door de Pillen van Holloway.

in van *Engeland*.

MARGARET M'CONNIGAN, 19 jaren oud, en te *New-Town* wonende, leed sedert 2 maanden aan hevige rheumatische hoortuen, welke haar geheel be-noed hadden van het gebruik harer ledematen, niettegenstaande de behandeling van 2 der voornaamste geneeskundigen in *Hobart-Town*, die zelfs haren toestand hopeloos te zijn verklaarden. Een vriend hayer onder raadde toen aan, de vermaarde Pillen van HOLLOWAY te gebruiken, waardoor zij in "ongefoortijd" korten tijd volmaakt herstelde. De bijzonderheden hiervan zijn getrokken uit het Nieuwsblad *Hobart-Town Courier*.

Door het vermaardde dehet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0,90, f 2,10, f 3,30, f 7,75, f 15,50, f 23,50.

Roosje Zalf à f 0,90, f 2,10, f 3,30, f 7,75, f 15,50, f 23,50.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depothouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *London*, Strand 224, *Holloway's Establishment*.

Bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK alhier, is heden in 't licht verschenen:

DE TWEDE DRUK VAN

BIJBELSCH HANDBOEKJE,

OVER DE

VOORNAAMSTE WAARHEDEN EN PLIGTEN DER CHRISTELIJKE GODSDIENST.

Prijs 20 Cents.

Dit Boekje is bijzonder geschikt voor Catechisatiën alsook voor Prijsjes op de Arm- en Zondags-Scholen.

Avis Médical.

Le Docteur SAMUEL LA'MERT, membre de l'Université d'Edimbourg, membre honoraire de la Société Médicale de Londres, etc., etc., Auteur de la PRÉSERVATION PERSONNELLE, et de la SCIENCE DE LA VIE, a l'honneur d'informer les personnes qui désirent le consulter sur les différents désordres des Organes, résultant d'Excès ou d'habitudes, contractées dans la jeunesse, et sur les cas de Débilité nerveuse, de Faiblesse locale et générale, que chaque jour il reçoit à sa résidence.

37 Bedford Square, à Londres.

Les heures fixées sont de 11 heures du matin à 2 heures de l'après-midi. Prix de la consultation 25 francs, soit personnelle soit par correspondance. — Le secret est inviolable et les lettres rendues sur réclamations. — Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité, dans toutes les parties du monde.

Toutes les lettres adressées au Docteur LA'MERT devront être Affranchies, et contenir, pour obtenir une consultation 1 Lstr. (une livre Sterling), ou un bon de vingt-cinq Francs. Sans cette formalité, les Lettres, quoiqu' affranchies, resteront sans réponse.

La *Préservation Personnelle* est illustrée de quarante figures coloriées, sur l'anatomie, la physiologie et les maladies des organes; prix sous enveloppe 5 fr., franco 5 fr. 50 centimes.

La *Science de la Vie*, secret pour vivre longtemps, avec Portret et Planches, prix 4 fr., franco 4 fr. 50 cent.

Tous les exemplaires non revêtus de la signature de l'auteur doivent être considérés comme contrefaçons, et le public est prié de ne leur accorder aucune confiance.

Avis Important.

Des contrefaçons dangereuses des médicaments du Docteur SAMUEL LA'MERT étant faites et débitées, il croit devoir déclarer qu'il n'a point d'agent en Hollande pour les médicaments, et prie instamment les malades de se méfier du trafic indigne de ces spéculateurs qui ne reculent devant rien pour arriver à leur but, et compromettent la santé des Patients. Le Docteur SAMUEL LA'MERT expédie directement d'Angleterre les médicaments requis; et déclare faux tous ceux débités sous son nom.

NOTA. Ces deux ouvrages se trouvent en vente chez les Libraires DOORMAN, à la Haye; chez H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat, à Rotterdam; chez D. TORMIJN, Libraire, Leidschestraat, N°. 102, à Amsterdam et chez J. D. DOORMAN à Utrecht.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 29 Maart.

		Gangst. 1852	Budget. 1853	Gebieden.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.		59½	60½	60
Dito Certificaten	3	71½	71½	71
Dito dito	4	92½	92½	92½
Amortisatie Syndicaal	3½	92½	—	—
Handelmaatschappij	4½	113½	—	—
O. J. Leening	4	92	—	—
Dito Hall, Spoorweg	—	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
Haarlemmermees	5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	66½	66½	66½
Dito dito	5	93½	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	106½	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	105½	105½	105½
Cert. bij dito 1831 en 1832	5	—	—	—
Dito 1840	4	89½	89½	89½
Dito bij STIEGLITZ & Co	4	89½	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	68½	69	—
POLEN, Obligatiën	4	80	80½	80
Dito Aandeelen met Loten, f. 250 f	—	—	—	—
Dito dito 1835	500	153	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 à 5 pCt.	19½	19½	—	—
Dito dito Onbep. Stukken	19½	19½	—	—
Dito Obligatiën	43½	43½	—	—
Dito Binnel. à 6 m.	39½	39½	39½	39½
Coupons Ardoin	11½	—	—	—
OOSTERRIJK, W. B. bij Golt.	5	—	—	—
Dito	4	63	—	—
Dito Metall.	75	72½	73	—
Dito Nieuwe	82½	83	82½	82½
Dito 1847	37½	38½	—	—
BELGIE, Banc.	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	49½	49½	—	—
BRAZILIE, 1824 100 f	90	—	—	—
PORTUGAL, te London	36½	36½	36½	36½
Dito dito	36½	36½	36½	36½
VENEZUELA, ...	45	45	—	—
MEXICO, ...	31	31	31	31
AMERIKA, Bankactiën	5	5	5	5

Te *Leyden* ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.